

01/12/2022

Torroella de Montgrí acull la presentació del projecte HidroNet Baix Ter, una estratègia de prevenció de les inundacions al Baix Ter

Formen part del projecte la Diputació de Girona, juntament amb els ajuntaments de Gualta, de Torroella de Montgrí i d'Ullà, la Universitat de Girona, el Consorci del Ter i la Junta Central d'Usuaris d'Aigua del Baix Ter

La durada del projecte és d'octubre de 2022 a desembre de 2025 amb un import total de 2.996.090 euros

Aquest matí ha tingut lloc a l'Auditori Teatre Espai Ter de Torroella de Montgrí, la presentació del projecte HidroNet Baix Ter, una estratègia de prevenció de les inundacions i foment de la biodiversitat aquàtica a partir de superfícies de laminació a la xarxa hídrica del curs baix del riu Ter.

Formen part del projecte la Diputació de Girona juntament amb els ajuntaments de Gualta, de Torroella de Montgrí i d'Ullà, la Universitat de Girona, el Consorci del Ter i la Junta Central d'Usuaris d'Aigua del Baix Ter.

A l'acte hi ha participat Miquel Noguer, president de la Diputació de Girona; Jordi Colomé, alcalde de Torroella de Montgrí; Josep López, alcalde d'Ullà; Jaume Fontdevila, alcalde de Gualta; Àlex Garrido, vicepresident del Consorci del Ter i alcalde de Manlleu; i Xavier Quintana, director de la Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis de la Universitat de Girona.

En la presentació s'ha destacat que aquest projecte té l'objectiu de replantejar el model actual de drenatge d'inundacions, basat en una evacuació ràpida d'aigua a través de canals pavimentats, i substituir-lo per un nou model basat en la creació i interconnexió de zones de laminació per alentir progressivament el flux d'aigua i aprofitar-lo per recuperar aiguamolls i zones inundables antigues, actualment dessecades.

Per tant, la implementació d'una solució basada en la natura ha de permetre resoldre uns problemes d'inundació recurrents que pateixen diferents nuclis urbans de l'àrea del Baix Ter, derivats de la reducció

històrica de superfícies inundables d'aquesta plana al·luvial, els rius i recs de la qual tenen un règim torrencial. És un aspecte important en l'adaptació al canvi climàtic.

Aquest model transformador del sistema fluvial, a més de beneficis hidrològics, té importants beneficis ambientals, ja que permetrà incrementar la biodiversitat (els aiguamolls i les zones inundables són hàbitats rics en fauna i flora) i millorar l'estat ecològic dels sistemes aquàtics (amb la retenció de nutrients i contaminants), la qual cosa serà objecte d'anàlisi mentre duri el projecte.

Alguns dels resultats que s'esperen del projecte «HidroNet Baix Ter» son:

- La redacció d'un pla integral de gestió del risc d'inundacions al Baix Ter, que abordarà la manera de mitigar el risc d'inundació a tots els municipis de la zona.
- L'execució de zones de laminació en punts concrets com a experiències demostratives de referència per a l'aplicació futura del model a tot l'àmbit del Baix Ter.

El finançament total és del projecte «HidroNet Baix Ter» és de 2.996.090,18 €

Subvenció total atorgada per la Fundació Biodiversidad del Fons Next Generation: 2.528.062,56 €. Cada una de les set entitats que hi participen hi aporten (amb la subvenció de la Fundació Biodiversidad un total de:

- Ajuntament de Gualta: 489.467,50 €
- Ajuntament de Torroella: 954.380,00 €
- Ajuntament d'Ullà: 559.303,00 €
- Consorci del Ter: 176.106,94 €
- Junta Central d'usuaris del Baix Ter: 412.980,20 €
- Universitat de Girona: 240.608,54 €
- Diputació de Girona: 163.244,00 €

«HidroNet Baix Ter» per reduir el risc d'inundacions i renaturalitzar els recs

El projecte executarà solucions per minimitzar les inundacions en trams urbans del Baix Ter provocades pels rius i séquies amb la recuperació d'antics estanys i zones inundables transformant-les en basses de laminació. Aquesta solució, basada en la natura, permet disposar d'un espai que habitualment es manté sense inundar i, en cas de pluges extraordinàries —com les pròpies del nostre clima mediterrani, que es poden veure incrementades pels efectes del canvi climàtic—, permet emmagatzemar i frenar les aigües que no poden absorbir els sistemes de drenatge existents. És possible instal·lar-hi sistemes de telecontrol i telemesura per monitorar, gestionar i registrar tot el funcionament automàticament.

A banda de la reducció efectiva del risc d'inundacions, les basses de laminació permeten reduir la força amb la qual baixa l'aigua, amb la qual cosa s'evita l'erosió i es redueix la càrrega de nutrients i contaminants que arriben als sistemes aquàtics receptors. A més, això permet augmentar la biodiversitat ecosistèmica i recuperar espècies aquàtiques com amfibis i invertebrats, que es podran moure i distribuir més fàcilment entre diferents zones humides.

S'actuarà en l'Adequació del rec del Molí a la zona urbana de Gualta; la Reducció del risc d'inundacions a la conca del Ter Vell (l'Estartit) i la Reducció del risc d'inundació al municipi d'Ullà i millora de la naturalització del rec Madral.

«HidroNet Baix Ter» pla integral de gestió del risc d'inundació al Baix Ter

Tenint en compte que més d'una dotzena de municipis de la zona del Baix Ter estan afectats pel mateix risc d'inundacions d'aquesta plana al·luvial, la qual es pot considerar que constitueix una mateixa unitat geogràfica i ecològica, el projecte «HidroNet Baix Ter» posarà a la seva disposició un instrument que ha de permetre mitigar aquesta problemàtica concreta.

Aquest pla integral ha de permetre:

- Millorar la resiliència i la disminució de la vulnerabilitat de les zones urbanes inundables.
- Contribuir a la millora de les condicions hidromorfològiques i de l'estat ecològic de les masses d'aigua, incloent-hi els cursos fluvials i les zones inundables.
- Garantir la dispersió de les espècies aquàtiques a través de la connectivitat ecosistèmica i una aproximació de metacomunitat.

- Reduir el risc de contaminació aquàtica en entorns urbans.
- Millorar el coneixement per a la gestió adequada del risc d'inundació.
- Incrementar la percepció del risc d'inundació i de les estratègies d'autoprotecció.
- Millorar la coordinació administrativa entre tots els actors i gestors involucrats.

«HidroNet Baix Ter» per a coordinar totes les parts involucrades en la gestió del risc d'inundabilitat

El projecte «HidroNet Baix Ter» permetrà enfortir la governança pel que fa a l'aigua amb la constitució d'òrgans com ara:

Un consell assessor, òrgan de caràcter informatiu i deliberatiu que permetrà incorporar altres punts de vista i donar a conèixer els avenços i resultats del projecte a altres actors per arribar a debats enriquidors que donin coherència territorial a les solucions i infraestructures verdes que s'aniran executant. El formaran els socis del projecte i una dotzena d'ajuntaments del Baix Ter; responsables de l'Agència Catalana de l'Aigua; responsables del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter; responsables del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

El projecte «HidroNet Baix Ter», amb codi R079, està cofinançat per la Fundación Biodiversidad FSP del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, en el marc de la convocatòria de subvencions per al foment d'actuacions adreçades a la restauració d'ecosistemes fluvials i a la reducció del risc d'inundació en els entorns urbans a través de solucions basades en la naturalesa.

Aquesta convocatòria forma part del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), finançat per la Unió Europea a través dels fons NextGenerationEU.

Fotos de Miquel Millan